

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: I. N., zastoupena Mgr. Petrem Miketou, advokátem se sídlem Jaklovecká 1249/18, Ostrava – Slezská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2016, č. j. 19 Ad 33/2016 - 30,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2016, č. j. 19 Ad 33/2016 – 30, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 9. 8. 2016, č. j. MPSV-2016/169337-923, Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „žalovaný“) zamítlo odvolání žalobkyně a potvrdilo rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě ze dne 2. 11. 2015, č. j. X, jímž bylo rozhodnuto o nepřiznání příspěvku na péči podle § 7 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“).

II.

[2] Žalobkyně podala proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji zamítl rozsudkem ze dne ze dne 28. 11. 2016, č. j. 19 Ad 33/2016 – 30.

[3] Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že žalovaný odkazem na závěry Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě a Posudkové komise MPSV ČR v Brně řádně vysvětlil, z jakých důvodů bylo rozhodnuto o nepřiznání příspěvku na péči, respektive, na základě jakých zjištění byl učiněn závěr o schopnosti žalobkyně zvládat základní životní potřeby. Posouzení stupně závislosti je v kompetenci posudkových orgánů. Stěžejním důkazem ve správním řízení je tedy odborný posudek posudkových orgánů. Proto v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného v předmětné věci krajský soud hodnotil úplnost a přesvědčivost posudků posudkových komisí žalovaného. Posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 6. 5. 2016 i srovnávací posudek Posudkové komise MPSV ČR v Brně ze dne 14. 7. 2016 obsahují výčet odborných lékařských nálezů, které měly komise k dispozici. Komise se vypořádaly se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které žalobkyně namítala, a své posudkové závěry náležitě odůvodnily. Posudkové komise zasedaly v řádném složení v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, neboť kromě posudkového lékaře byl v komisi přítomen také odborný lékař z oboru psychiatrie. Krajský soud neměl pochybnosti o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení způsobené onemocněním žalobkyně ve vztahu k právní úpravě příspěvku na péči. Na základě uvedených lékařských nálezů a z výsledku sociálního šetření dospěly posudkové komise shodně k závěru, že zdravotní stav žalobkyně není dlouhodobě nepříznivý ve smyslu § 3 písm. c) zákona o sociálních službách, tudíž se nejedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle § 8 odst. 2 téhož zákona. Závěry obou posudkových komisí se shodují na názoru, že žalobkyně zvládá všechny základní životní potřeby.

[4] Krajský soud shledal jako nedůvodnou i námitku žalobkyně, že shromážděné lékařské závěry a posudky žalovaný nehodnotil, a jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné. Zjištění zdravotního stavu a souvisejícího stupně závislosti posuzované osoby je věcí odborně medicínskou. Pro účely dané věci zdravotní stav a stupeň závislosti posuzuje žalovaný, který za tím účelem zřizuje posudkové komise. Tento posudek je tedy v řízení před správními orgány (a následně v soudním řízení) stěžejním důkazem. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí vysvětlil, proč závěry v posudcích Posudkových komisí MPSV ČR v Ostravě a v Brně považuje za určité, úplné a přesvědčivé a byly tak dostatečným podkladem pro posouzení žádosti žalobkyně, a rovněž se vypořádal s relevantními tvrzeními a námitkami žalobkyně.

III.

[5] Proti rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, ve které uvedla, že ji podává z důvodu zmatečnosti řízení před krajským soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].

[6] Dne 10. 11. 2016 byla stěžovatelka vyzvána krajským soudem podle § 51 odst. 1 s. ř. s. k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání. Na tento přípis reagovala podáním ze dne 18. 11. 2016, ve kterém uvedla, že trvá na projednání věci s nařízením ústního jednání. Pokud krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvádí, že stěžovatelka se v uvedeném lhůtě nevyjádřila, pak je zřejmé, že toto tvrzení je nesprávné a neodpovídá skutečnosti. Pro úplnost stěžovatelka uvedla, že obdobný přípis jako v této věci, tedy že trvá na osobní účasti, učinila dne 18. 11. 2016 k výzvě krajského soudu také ve

pokračování

věci vedené pod sp. zn. 19 Ad 34/2016. V uvedeném případě krajský soud jednání skutečně nařídil a správní rozhodnutí po projednání věci jako nezákonné zrušil. Proč krajský soud postupoval v tomto řízení jinak, než v řízení vedeném pod sp. zn. 19 Ad 34/2016 a jednání nenařídil, není stěžovatelce známo. Postupem krajského soudu bylo stěžovatelce odepráno právo se ve věci vyjádřit, právo u jednání uvést skutečnosti významné pro rozhodnutí a v konečném důsledku tak bylo porušeno právo stěžovatelky na spravedlivý proces, když jí bylo odepráno právo na projednání věci za její osobní účasti.

[7] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Podstatou kasační stížnosti je námitka stěžovatelky, že krajský soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, aniž by byly splněny podmínky stanovené v § 51 s. ř. s. Stěžovatelka tedy uplatňuje kasační námitku podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť namítá vadu řízení před krajským soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

[11] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl, nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

[12] V posuzované věci ze soudního spisu vyplývá, že krajský soud zaslal dne 10. 11. 2016 zástupci stěžovatelky výzvu k vyjádření účastníka k rozhodnutí soudu o věci samé bez jednání. Reakce stěžovatelky na tuto výzvu se v soudním spise nenachází. Jak ovšem vyplývá z úředního záznamu krajského soudu ze dne 3. 8. 2017, na podatelně krajského soudu bylo ověřeno, že emailové podání ze dne 18. 11. 2016 obsahující žádost stěžovatelky o nařízení jednání bylo téhož dne doručeno krajskému soudu, a to ke dvěma spisovým značkám 19 Ad 33/2016 a 19 Ad 34/2016. Nedopatřením byla obě emailová podání převzata z elektronické podatelny do systému a přiřazena pouze do spisu 19 Ad 34/2016, kde byla i následně fyzicky zažurnalizována. Skutečnost, že zástupce stěžovatelky zaslal dne 18. 11. 2016 krajskému soudu emailové podání, ve kterém požaduje nařízení ústního jednání, pak byla doložena kopií záznamu o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu krajského soudu ze dne 18. 11. 2016.

[13] Krajský soud tak rozhodl o věci bez nařízení jednání, přestože stěžovatelka v zákonem stanovené dvoutýdenní lhůtě vyjádřila svůj nesouhlas s takovým projednáním věci. Přezkoumávaným rozsudkem krajský soud žalobu zamítl pro nedůvodnost, takže zde

nemohla mít místa aplikace ustanovení § 51 odst. 2 s. ř. s., jelikož soudní řád správní připouští vydání rozsudku bez jednání, kromě případů uvedených v odstavci prvním, pouze ruší-li soud napadené rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1, 2 s. ř. s., popřípadě vyslovuje-li jeho nicotnost.

[14] Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 29. 11. 2005, č. j. 4 As 46/2004 - 58, dospěl k závěru formulovaného do právní věty, že *„Zamítl-li soud žalobu bez jednání poté, co na výzvu předsedy senátu (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) vyjádřil účastník řízení s takovým postupem nesouhlas, je kasační stížnost podaná z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v tom, že byla účastníku odepřena možnost jednat před soudem, důvodná.“* Účastníku nelze upřít právo na veřejné projednání jeho věci v jeho přítomnosti včetně možnosti vyjádřit se k věci (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud shrnuje, že v posuzované věci shledal důvodnou kasační námitku spočívající v jiné vadě řízení před soudem, neboť krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, aniž by byly pro tento postup splněny zákonné podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s.

[16] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu